

BIO-info 43/2010, 17. desember 2010 [BIO: sakslistor og møtereferater](#) [BIO-info arkiv](#)
submission deadline to bio.info@bio.uib.no is Wednesday 16:00

Fra toppen!

Julenissen kom med en SFI!



Julenissen kom tidlig i år, og Frank Nilsen kunne i går pakke ut et Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) om lakeselus til en samlet verdi av ca. 200 mil. NOK over åtte år. I tillegg til NFR-bevilgningen på inntil 10 mill. pr år skal næringslivspartnere og UiB bidra med egenandeler. Vi gratulerer Frank og medarbeidere på BIO, samarbeidspartnere på UiB og HI og resten av UiBs organisasjon, sammen med partnerne i næringen som har stått på for å få dette til.

Dette blir et spennende eksempel på translasjonell forskning omkring en av laksenæringens største utfordringer, lakselusen. På Salmon Louse Research Centre, som skal lokaliseres på Marineholmen, vil forskningen spenne fra molekylære studier av lusens genom, til konkret utprøving av tiltak mot lus. Grunnleggende kunnskap om lakselusens biologi bygget opp gjennom langsiktig satsing ved HI og på BIO er en viktig grunn til suksessen med senterøkna.

Dermed slutter 2010 med en kjempesatsing til BIO, slik den begynte med ERC-bevilgningen til Frede Thingstad. Dette viser at vi er med, at våre forskere gjør en kjempejobb, og at det nytter å ha store ambisjoner. Dette håper vi også vil vises igjen i BIOs egenevaluering til NFR som ble sendt til Biofagevalueringen tidligere denne uken, etter en kjempeinnsats av forskningsgruppeliderne og spesielt av Vigdis Vandvik og hennes team i innspurten. En stor takk til alle sammen!

Til slutt: tusen takk til alle BIOs medarbeidere og studenter for et flott, rikt og spennende første år i stolen som instituttleder. Jeg håper alle tar seg en velfortjent pust i bakken og finner ro i julefeiren, og kommer tilbake med like mye energi og entusiasme i 2011. God jul og godt nytt år til alle sammen!

Hilsen Anders

Ukens bilde



John Arvid i Nepal

Fotograf: Gudrun Sylte

John Arvid Grytnes fikk æren av å være stedfortreder for John Birks under åpningsfordraget på Biodiversitetskonferansen i Nepal tidligere i måneden. Les mer bak i bladet.

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to bio.info@bio.uib.no

Innhold:

Julenissen kom med en SFI!	1
Ukens bilde	1
Siste nytt fra BIO	3
SFI til BIO, Biofagevalueringen ferdig, Strategiplan-status	3
Frank Nilsen blir leder for ny SFI : Salmon Louse Research Centre!	3
Undervisningsnytt	4
Uteksaminerte masterstudenter 2010	4
Siste nytt fra verden rundt oss	6
Julehilsen fra dekan Dag Rune Olsen, Christieprisen, NOON prosjektet	6
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	7
Nytt Funderfinder fra FA, Stipendplasser finansiert av SIU, Newsletter from Brussel and from RCN	7
PhD: disputas og prøveforelesning	7
Disputaser i 2010	7
Avsluttende mastergradseksamen	8
Christine Potsch og Morten Stokkan	8
Kurs, møter, seminar og arrangement	9
Lenke	9
Nye artikler	9
Heino + 14 new papers from ISI last two weeks	9

Siste nytt fra BIO

SFI til BIO, Biofagevalueringen ferdig, Strategiplan-status

Frank Nilsen blir leder for ny SFI : Salmon Louse Research Centre!



Den gledelige nyheten om at BIO har fått en ny SFI har blitt omtalt i flere medier det siste døgnet. Et utvalg av lenker finner du under. Instituttet gratulerer Frank Nilsen og resten av teamet for at de klarte å dra dette i land!

Forskningsrådet har etablert syv nye Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI). Sentrene skal styrke det norske næringslivets innovasjonsevne, samtidig som de skal løse samfunnsutfordringer. Ett av de nye sentrene er Salmon Louse Research Centre hvor UiB er vertsinstusjon. Med et budsjett på 200 millioner kroner over åtte år, satser senteret på å bli verdensledende i forskning på lakselus. – Vi har samlet forskere som har utviklet gode metoder i lakseluslaboratoriet vårt over lang tid. I tillegg har vi med oss nøkkelpersoner fra næringslivet, sier biologiprofessor Frank Nilsen, som skal lede senteret.

Næringslivet bidrar Næringslivet bidrar med cirka 45 prosent av totalbudsjettet, som utgjør om lag 50 millioner kroner.

Samarbeidsbedrifter er Novartis

Animal Health, EWOS Innovation AS, PatoGen Analyse AS, Marine Harvest ASA og Lerøy Seafood Group ASA. I tillegg har UiB med



Frank Nilsen viser frem lakselusfasilitetene som nå har fått SFI-status for dekan Dag Rune Olsen og statsråd Tora Aasland under hennes besøk på Marineholmen i november. Foto: På Høyden

seg Havforskningsinstituttet og Norges Veterinærhøyskole som forskningspartnere.

– Vi samarbeider med folk som har forsket på lakselus i mange år. Med det nye senteret får vi samlet kreftene fysisk på ett sted, sier Nilsen. Salmon Louse Research Centre er UiBs andre SFI. Det første er Michelsensenteret for industriell målevitenskap og teknologi, hvor UiB og CMR deler vertskapsrollen. Her er også BIO med!

Les mer på disse nettstedene:

[På høyden](#)

[Norges Forskningsråd](#)

[NRK Hordaland](#)

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Biofagevalueringen

Etter et langvarig team work fra Instituttets ansatte ble biofagevalueringen sendt til Forskningsrådet onsdag i uken som gikk. Vigdis Vandvik loset det hele i land på en fantastisk måte etter en utrolig imponerende innsats. Evalueringen blir splittet i to ulike dokumenter som går til to ulike evalueringspanel, men samlet evaluering kan du lese [her](#): Det har blitt et imponerende dokument på hele 277 sider!

Til høyre: Vigdis Vandvik gratuleres med sjampis etter å ha trykket på "send"-knappen til Forskningsrådet. Hilary Birks og Elisabeth Lysebo m.fl. var også med i innspurts-teamet. Foto: Anders Goksøyr



Strategiplanen

Arbeidet med strategiplanen har dessverre blitt forsinket som resultat av det omfattende arbeidet med biofagevalueringen. Planen er nå å sende ut et utkast til alle gruppelederne i begynnelsen av neste uke på høring. Dokumentet vil også bli gjort tilgjengelig for alle andre på BIO med oppfordring om å bidra med kommentarer dersom man føler at noe mangler, er feil, eller kanskje tilogmed hvis man synes at noe er veldig bra! En egen mail om dette vil gå ut i neste uke.

Å steppe inn for John Birks

På kort varsel måtte John Arvid Grytnes halde opningsforedraget på biodiversitetkonferanse i Kathmandu, Nepal. Mens John Birks lå sjuk heime i Bergen etter eit ublidt møte med ein sørafrikansk flått, måtte John Arvid kjøpe seg ny dress.

– Må eg ha slips også?, spør John Arvid Grytnes, førsteamanuensis i biologi ved UiB.

– Ja, svarar Ernst Nordtveit, professor i juss, også UiB.

Det hele gikk selvsagt strålende, og resten av historien kan du lese [her](#). Takk til Gudrun Sylte, På Høyden for lån av tekst og bilder.



Undervisningsnytt

Uteksaminerte masterstudenter 2010

Oversikt over uteksaminerte masterstudenter 2010

Student	Mastergradsretning
Samuelson, Michelle	Water Studies
Magnussen, Carina Kalvenes	Mikrobiologi
Lindtjørn, Grete Alice Håvik	Mikrobiologi
Erikstad, Helge Andre	Mikrobiologi

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Maribu, Madel Kristine	Marinbiologi - marin biodiversitet
Haugstøen, Hilde Eirin	Marinbiologi - marin biodiversitet
Alme, Øydis	Marinbiologi - marin biodiversitet
Irgens, Christian	Marinbiologi - fiskebiologi
Leiser, Eric	Marinbiologi - akvatisk økologi
Indrevåg, Stian	Integrert lektorutdanning med master i naturvitenskap
Bjelland, Ola	Integrert lektorutdanning med master i naturvitenskap
Bjelland, Marie	Integrert lektorutdanning med master i naturvitenskap
Vindas Alvarado, Marco Antonio	Havbruk
Pedrosa, Cindy	Havbruk
Paust, Lars Otto	Havbruk
Moepi, Malebo Hellen	Havbruk
Liakonis, Katerina Maria	Havbruk
Wilson, Kristine	Havbruk
Srichangam, Sansanee	Fiskeribiologi og forvaltning
Ilmoni, Camilla	Fiskeribiologi og forvaltning
Ferreira, Ana Sofia de Araujo	Fiskeribiologi og forvaltning
Elison, Mboni Valeria	Fiskeribiologi og forvaltning
Dias Bernardes, Ines	Fiskeribiologi og forvaltning
Ab.Lah, Roslizawati	Fiskeribiologi og forvaltning
Sveen, Silje	Fiskehelse
Stølen, Åsta	Fiskehelse
Strandos, Sindre	Fiskehelse
Staveland, Øystein	Fiskehelse
Løland, Asbjørn Dyrkorn	Fiskehelse
Birkeland, Kristina	Fiskehelse
Røsvik, Henrik Hallaråker	Ernæring hos akvatiske organismer i oppdrett
Klinge, Marianne Stordal	Ernæring hos akvatiske organismer i oppdrett
Hunskår, Christine	Ernæring hos akvatiske organismer i oppdrett
Svanevik, Cecilie Smith	Ernæring hos akvatiske organismer i oppdrett
Kalananthan, Tharmini	Celle- og utviklingsbiologi
Saed, Halala Sdik	Celle- og utviklingsbiologi
Solheim, Silje Aakre	Biodiversitet, evolusjon og økologi
Selvarajah, Tina Sugunthi	Biodiversitet, evolusjon og økologi
Secades Roncero, Pelayo	Biodiversitet, evolusjon og økologi
Kaasa, Kristin	Biodiversitet, evolusjon og økologi
Kronstad, Therese	Biodiversitet, evolusjon og økologi
Kløve-Graue, Synnøve	Biodiversitet, evolusjon og økologi
Helvik, Ingeborg	Biodiversitet, evolusjon og økologi
Haugland, Vanja	Biodiversitet, evolusjon og økologi
Hauge, Kristoffer Barlaup	Biodiversitet, evolusjon og økologi
Felde, Vivian Astrup	Biodiversitet, evolusjon og økologi
Fadnes, Kari	Biodiversitet, evolusjon og økologi
Berge, Astrid	Biodiversitet, evolusjon og økologi
Alfredsen, Astrid Nygaard	Biodiversitet, evolusjon og økologi
Bernhard, Annette	Anvendt fysiologi

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

To studenter til skal ta eksamen før året er omme, så totaltallet uteksaminerte masterstudenter i 2010 blir mest sannsynlig 52.

BIO gratulerer alle med mastergraden!

Totalt har 39 studenter startet sine masterstudier ved BIO i 2010.

Siste nytt fra verden rundt oss

Julehilsen fra dekan Dag Rune Olsen, Christieprisen, NOON prosjektet

Juhilsen fra dekan Dag Rune Olsen; The Faculty Dean sends his Christmas Greetings

Kjære venner og kolleger,

Jeg vil benytte denne anledningen til å takke dere alle for storartet innsats i året som har gått. Uten dedikerte medarbeidere er det ikke mulig å innfri de forventninger våre studenter har til oss, heller ikke er det mulig å nå våre ambisiøse mål innen forskning. Et nytt år representerer ny utfordringer; jeg er imidlertid sikker på at vi sammen skal greie å gjøre også 2011 til et godt år for fakultetet!

Jeg håper at du – sammen med din nærmeste – vil finne tid til ettertanke og litt fritidssysler når vi nå går inn i jule- og nyttårshøytiden.

Med dette ønsker jeg dere alle en riktig God Jul og Godt Nytt År.

Dag Rune Olsen, dekan



Dear friends and colleagues,

I take this opportunity to thank you for all your tremendous efforts throughout the past year. Without devoted people it would not be possible to meet all the expectations from our students; without dedicated colleagues we would not meet our ambitious scientific goals. The New Year represents new challenges, but I'm confident that together we will be able to make 2011 yet another successful year for the faculty!

I hope that you will find some time – together with friends and family – for reflection and leisure activities as we face New Year.

Please accept my Seasonal greetings and the very best wishes for the New Year.

Dag Rune Olsen

dean



Nominer til Christieprisen 2011

I forbindelse med den årlige Christiekonferansen deler Universitetet i Bergen ut «Christieprisen». Frist for nominasjon av kandidater til prisen er 1. februar 2011.

[Les mer om Christieprisen](#)

Annonsbilag om NOON prosjektet

Annonsbilag om NOON-prosjektet i Aftenposten: [Les mer](#)

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Ledige stillinger for biologer

Position in Greenland as a **Senior Scientist/Statistician** to work with quantitative analysis and modelling of marine fisheries biology, including the development of models for the management of fisheries resources and development of methods for fish stock assessment. **Deadline** for receipt of applications is 20. December 2010. [Read more](#)

Mer info finner du [her](#).

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Nytt Funderfinder fra FA, Stipendplasser finansiert av SIU, Newsletter from Brussel and from RCN

Nytt Funderfinder fra Forskningsadministrativ avdeling

Disse nyhetsbrevene inneholder mye nyttig søknadsinformasjon! [Link](#)

It is now possible to search for Russian project partners for the EU FP7 Environment calls in a new database. [Read more](#)

SIU inviterer høgre utdanningsinstitusjonar i Noreg til å søkje om å disponere stipendplassar på bachelor, master og phd-nivå for studentar

frå landa som er omfatta av Eurasia-programmet (Armenia, Aserbajdsjan, Georgia, Kasakhstan, Kirgisistan, Kviterusland, Moldova, Tadsjikistan, Turkmenistan og Ukraina). Ordninga gjeld perioden august 2011 til desember 2014, og det er høve til å søkje stipend både til delstudium og heile gradar. [Les mer](#)

Nyhetsbrev

Nytt nyhetsbrev fra UiBs mann på Forskningsrådets Brusselkontor nr. 6/10 finner du [her](#)

[Newsletter](#) from the Research Council of Norway

Mer info om utlysninger inkl. løpende, dvs. uten frister finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds).

PhD: disputas og prøveforelesning

Disputaser i 2010

Oversikt over disputerte kandidater ved BIO 2010

Det var 22 disputaser ved BIO i 2010:

Anders Frugård Opdal
Anne Grethe Gamst Moen
Anne-Camilla Diesen Hosfeld
Anne-Laure Groison
Arved Staby
Binh Thuy Dang
Bjørn Arild Hatteland

Chirtra Bahadur Baniya
Christiane Trösse
Christopher D Hewes
Kjell Utne
Knut Wiik Vollset
Laila Brunvold
Liv Søfteland
Luis Antonio Cuevas
Landaeta
Marianne Presthus Heggen
Nicolas Dupont
Olav Moberg
Ole Folkedal
Paco Cardenas
Paolo Simonelli
Siv Kristin Prestegard

BIO gratulerer alle med PhD-graden!

Avsluttende mastergradseksamen

Christine Potsch og Morten Stokkan

Christine Potsch: Resource allocation in two selected *Carex* species along climate gradients

Christine Pötsch holder mandag 20. desember avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i biologi – biodiversitet, evolusjon og økologi.

Tittel på oppgaven: Resource allocation in two selected *Carex* species along climate gradients

Veiledere: Olav Skarpås (NINA), Joachim Spindelböck (HiSF) og Vigdis Vandvik (BIO) Sensor: Mikael Ohlsson. Bisitter: Øyvind Fiksen

Tid og sted: **Mandag 20. desember, kl. 10:00, Seminarrom K1, Blokk A, 1 et. Bio-byggene**

Alle interesserte velkommen!

Morten Stokkan: *Annina lacustris* Budde-Lund, 1908 (Crustacea: Isopoda). A study of genetics, morphology and occurrences in surface and subterranean waterbodies of Zanzibar.

Morten Stokkan holder tirsdag 4. januar avsluttende presentasjon av sin masteroppgave i marinbiologi – marin biodiversitet.

Tittel på oppgaven: *Annina lacustris* Budde-Lund, 1908 (Crustacea: Isopoda). A study of genetics, morphology and occurrences in surface and subterranean waterbodies of Zanzibar.

Veiledere: Endre Willassen (BM) og Kenneth Meland (BIO). Sensor: Rasmus Skern. Bisitter: TBA

Tid og sted: Tirsdag 4. januar, klokkeslett og tid blir annonsert på e-post.

Alle interesserte velkommen!

Kurs, møter, seminar og arrangement

Lenke

Mer info om kurs, møter, seminar og arrangement etc finner du [her](#).

Nye artikler

Heino + 14 new papers from ISI last two weeks

Heino, M., Porteiro, F. M., Sutton, T. T., Falkenhaus, T., Godø, O. R., and Piatkowski, U. 2011. Catchability of pelagic trawls for sampling deep-living nekton in the mid North Atlantic. *ICES Journal of Marine Science*, 68: 377-389. doi:10.1093/icesjms/fsq089

Material collected in summer 2004 from the Mid-Atlantic Ridge between Iceland and the Azores with three pelagic trawls was used to estimate relative catchabilities of common fish, cephalopod, decapod, and jellyfish species. Catchability is defined as the ratio of numbers caught between two trawls, standardized for towed distance. Taxon-specific catchability coefficients were estimated for two large pelagic trawls with graded meshes, using a smaller pelagic trawl with a uniform mesh size as the reference trawl. Two of the trawls were equipped with multiple opening-closing codends that allowed sampling of different depth layers. Generalized linear and mixed models suggest that most of the taxa have catchabilities much lower than expected from the area of opening alone, indicating that only a few species are herded by the large mesh at the mouth of larger trawls. Catchability coefficients across taxa show a very large spread, indicating that the sampled volume for the larger trawls with graded meshes was highly taxon-specific. Part of this variability can be explained by body size and taxonomic group, the latter probably reflecting differences in body form and behaviour. The catchability estimates presented here form the basis for combining data for quantitative analyses of community structure.

Siste 2 uker på ISI:

Birks HH (2008) The Late-Quaternary history of arctic and alpine plants. *Plant Ecology & Diversity* 1:135-146

Birks HJB, Willis KJ (2008) Alpines, trees, and refugia in Europe. *Plant Ecology & Diversity* 1:147-160

Grahl-Nielsen O, **Jacobsen A, Christophersen G, Magnesen T** (2010) Fatty acid composition in adductor muscle of juvenile scallops (*Pecten maximus*) from five Norwegian populations reared in the same environment. *Biochemical Systematics and Ecology* 38:478-488

Haugland GT, Pettersen EF, Sviland C, Ronneseth A, Wergeland HI (2010) Immunostaining of Atlantic salmon (*Salmo salar* L.) leucocytes. *Journal of Immunological Methods* 362:10-21

Heggen MP, Birks HH, Anderson NJ (2010) Long-term ecosystem dynamics of a small lake and its catchment in west Greenland. *Holocene* 20:1207-1222

Jacobsen A, Grahl-Nielsen O, Magnesen T (2010) Does a large-scale continuous algal production system provide a stable supply of fatty acids to bivalve hatcheries? *Journal of Applied Phycology* 22:769-777

Jensen S, Duperron S, Birkeland NK, Hovland M (2010) Intracellular Oceanospirillales bacteria inhabit gills of *Acesta* bivalves. *Fems Microbiology Ecology* 74:523-533

Kamisaka Y, Jordal AEO, Edvardsen RB, Kryvi H, Otterlei E, Ronnestad I (2010) A case report on the distended gut syndrome (DGS) in cultured larvae of Atlantic cod (*Gadus morhua*). *Aquaculture* 309:38-48

Kirkendall LR, Faccoli M (2010) Bark beetles and pinhole borers (Curculionidae, Scolytinae, Platypodinae) alien to Europe. *Zookeys*:227-251

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

- Knut R, Jorn-Frode N, Ingyild A, Inger A, **Einar H** (2010) Recreating semi-natural grasslands: A comparison of four methods. *Ecological Engineering* 36:1672-1679
- Koppang EO, Fischer, Uwe, Moore, Lindsey, Tranulis, Michael A, Dijkstra, Johannes M, Kollner, Bernd, Aune, Laila, Jirillo, Emilio, **Hordvik, Ivar** (2010) Salmonid T cells assemble in the thymus, spleen and in novel interbranchial lymphoid tissue. *Journal of Anatomy* 217:728-739
- Merkin GV**, Roth B, **Gjerstad C**, Dahl-Paulsen E, **Nortvedt R** (2010) Effect of pre-slaughter procedures on stress responses and some quality parameters in sea-farmed rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*). *Aquaculture* 309:231-235
- Meier S, Morton, H. C, **Nyhammer, G.**, Grosvik, BE, Makhotin, V., **Geffen, A**, Boitsov, S., Kvestad, KA., Bohne-Kjersem, A., **Goksoyr, A.**, **Folkvord, A**, Klungsoyr, J., Svardal, A. (2010) Development of Atlantic cod (*Gadus morhua*) exposed to produced water during early life stages Effects on embryos, larvae, and juvenile fish. *Marine Environmental Research* 70:383-394
- Thorarensen H, Gustavsson, A., Mallya, Y., Gunnarsson, S., Arnason, Arnarson, I. Jonsson, AF., Smaradottir, H., Zoega, GT, **Immland, AK.** (2010) The effect of oxygen saturation on the growth and feed conversion of Atlantic halibut (*Hippoglossus hippoglossus* L.). *Aquaculture* 309:96-102

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. Click here for an [alphabetic listing for 2010](#). Click here for a [listing sorted by date](#) in ISI (most recent at the top).